

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö VN/12277/2021

Lausunto luonnoksesta laiksi eläinten hyvinvoinnista ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausuntopyynnössä pyydettiin erityisesti ottamaan kantaa muistiossa esiteltyihin muutoksiin, joita on syntynyt sekä Marinin hallitusohjelmasta johtuen, yhteyden poistamisesta maakuntauudistukseen, että hallitusohjelmasta riippumattomien uudistusten, teknisten tarkennusten ja päivitysten vuoksi.

Yleisenä huomiona muutoksista ja lakiluonnoksesta Itä-Suomen aluehallintovirasto toteaa, että lakiluonnos on selkeästi edeltäjänsä parempi ja korjaa monia siinä olleita ongelmakohtia, vaikka jättää myös parannettavaa eläinten hyvinvoinnin kannalta. Tärkeintä kuitenkin on, että laki saataisiin nyt käsiteltyä loppuun asti sekä voimaan suunnitellussa aikataulussa.

Erityisenä huomiona luonnoksesta aluehallintovirasto haluaa nostaa toistuvat viitteet vanhentuneeseen lainsäädäntöön sekä itse luonnoksessa laiksi eläinten hyvinvoinnista että perustelumuistiossa. Näitä viitteitä on nostettu esille myös säännöskohtaisesti.

Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää lausuntonaan seuraavaa.

1. Hallitusohjelman johdosta tehdyt muutokset

- Parsinavetoiden rakentamiskielto (37 §)
  - o Hyvä uudistus, kun kuitenkin vanhoja navetoita saa edelleen käyttää ja niissä olosuhteita parantaa.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

Postiosoite: PL 2, 13035 AVI | Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli

puh. 0295 016 800

kirjaamo.ita@avi.fi

www.avi.fi

Kuopion toimipaikka

Piispankatu 1

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36 C

- Lypsykarjan ulkoilu 60 pv -> 90 pv ja koko vuoden aikana (nautojen suojelusta annetun asetuksen 17 §:n muutos), sekä uusiin pihattoihin jaloittelumahdollisuus (investointituen ehtojen muuttaminen)
  - o Jaloittelun piteneminen ja laajeneminen ympäri vuoden hyvä asia, mutta valvonta vaikeutuu entisestään -> asetukseen tulisi kirjata nyt myös kirjanpito vaatimus jaloittelusta. Tämäkään ei toki kaikissa tapauksissa takaa jaloittelun toteutumista.
  - o Ulkoilumahdollisuuden lisääminen uusiin pihattoihin on myös hyvä asia.

- Porsitus- ja tiineytyshäkit (37 ja 122 §)
  - o Kiinteistä porsitushäkeistä tulisi selkeämmin luopua kokonaan nopeammin. Häkkien käyttöikä voi joissakin sikaloissa olla kymmeniä vuosia, minkä vuoksi käyttökielto riittävän pitkällä siirtymäajalla olisi selkeämpi sekä tuottajille että valvontaviranomaisille.
  - o Tiineytyshäkeissä pitäminen enintään 8 päivän ajan olisi hyvä eläinten kannalta toteuttaa lyhyemmälläkin siirtymäajalla, mutta vaaditut investoinnit huomioiden myös 12 v siirtymäaika on hyväksyttävä.

- Porsaiden kirurgisesta kastratiosta luopuminen on ensisijaista. Mikäli kuitenkin porsaille tehdään jatkossakin kirurginen kastratio, tulee kastration yhteydessä vaatia asianmukainen kivunlievitys (vähintään puudutus ja kipulääke).

- Jatkuva vedensaanti (21 §)
  - o Jatkuvan vedensaannin turvaaminen pysyvissä pitopaikoissa on tärkeä muutos. Mikäli kuitenkin on tilanne, jolloin jatkuvaa vedensaantia ei vaadita, tulee lailla turvata riittävä vedensaanti.
  - o Lyhytaikaisen tarhaamisen yhteydessä ehdotuksen mukaan ei tarvittaisi jatkuvaa vettä, tähän mielellään tulisi lisätä lyhytaikaiselle tarhaukselle suuruusluokkamääritelmää (tunteina).
  - o Nauta-asetuksen muutosluonnoksessa jatkuvan vedensaannin vaatimuksen poikkeuksena on mainittu iglurasikat. Iglukasvatus olisi syytä määritellä, ettei se mene sekaisin muun nuorkarjan kylmäryhmäkasvatuksen kanssa. Lisäksi maitojuotolta vieroitetuille vasikoille tulisi aina tarjota vapaa vesi, muuhun rehustukseen perustuvan ruokinnan vuoksi, mikä lisää vedentarvetta. Edelleen säännöksessä olisi selvyiden vuoksi syytä viitata tai mainita myös vastasyntyneitä vasikoita koskevasta poikkeuksesta.

- Myös kaikille turkiseläimille ja rekikoirille jatkuvan veden saanti olisi perusteltua vaatia, samoin siitoseläiminä pidettäville turkiseläimille lyhyemmällä siirtymäajalla.
- Eläinkauppa, pentutehtailu (39 § tuontikielto, 40 § myynti-ilmoitus)
  - alle 6 kk ikäisen maahantuontikielto myyntiä varten (39 §): Säännöksen tulisi koskea myös muita eläinlajeja kuin koiria ja kissoja. Muuten uudistus on sinällään hyvä, vaikkakin vaikutus on rajallinen, ei puutu kotimaiseen pentutehtailuun ja kiertomahdollisuuksia todennäköisesti löytyy.
  - Hyvinvointilaissa tulee myös säätää, mitä toimenpiteitä hyvinvointilain vastaisesti tuodulle laittomalle tuonnille tehdään. Hyvinvointilakiin luonnostellut toimenpidepykälät eivät sellaisenaan ole sovellettavissa tämän lain vastaisesti tuotaviin koiranpentuihin. Käytännössä toimenpiteinä tulisi olla haltuunotto tai lopetus, jolloin tulee myös pohdittavaksi mitä tämän lain nojalla mahdollisesti haltuun otetuille eläimille tehdään.
  - Myös myynti-ilmoitusvaatimukset (40 §) on syytä ulottaa koskemaan kaikkia myytäviä eläimiä, ei vain koiria ja kissoja. Lisäksi aluehallintoviraston käsityksen mukaan eläintenpitäjärekisterissä ei ole käytössä ”rekisteröintinumero” -nimistä tunnusta asiakkaalle, eikä sellaista toiminnanharjoittaja saa, vaan rekisteriin muodostuu asiakasnumero, asiakastunnus ja pitopaikkatunnus.
- Eläinlääkärin ilmoitusvelvollisuus perinnöllisten vikojen vuoksi tehdyistä toimenpiteistä (eläinlääkärin ammatinharjoittamislain 12 §:n muutos)
  - Uudistus on hyvä, tukee hyvinvointilain eläinjalostussäännöstä (25 §) ja on hyvin perusteltu. Ilmoitettavien toimenpiteiden ja vikojen listauksen tulee kuitenkin olla selkeä, yksiselitteinen ja säännöllisesti tiedon lisääntyessä päivitettävä. Tämän pykälän rikkominen on ammatinharjoittamislain rikkomista, jota ilmeisesti valvoisi aluehallintovirastot ja Ruokavirasto. Työnjaon virastojen välillä tulee olla selkeä.

2. Muut muutokset

- Eläinsuojeluvalvonnan järjestämisvaatimuksen poistuminen virka-ajan ulkopuolella
  - Eläinsuojelupäivystyksen järjestäminen olisi ollut kunnianhimoinen uudistus, mutta keskittymällä nykyisen järjestelmän kehittämiseen

saataneen myös toimiva järjestelmä. Poliisi on eläinsuojeluviranomainen, ja uuden lain myötä voivat tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan käyttää työsuhteisiakin eläinlääkäreitä asiantuntija-apuna. Akuutteja tilanteita hoitavat myös päivystävät virkasuhteiset kunnaneläinlääkärit.

- Löytöeläinten kuljetusvelvollisuuden poisto (26 §)
  - o Löytöeläinten kuljetusvelvollisuutta ei tulisi Itä-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan poistaa. Kokonaisuuden ja koko toiminnan tarkoituksen kannalta yksinkertaisinta ja kustannustehokkainta on, että lakiehdotukseen palautetaan vaatimus kuljetuksesta löytöeläinsuojaan. Osa kunnista on näin jo nytkin toiminut. Suurelle osalle löytöeläimistä löytyy omistaja, jolta hoito- ja kuljetuskustannukset laskutetaan. Nykyään ja jatkossa myös sosiaalinen media tehostaa omistajien löytymistä. Se, ettei kuljetusta järjestetä, ei tarkoita kuluttomuutta. Kuluja kertyy helposti muuta kautta, kun kansalaisilla ei ole mahdollisuutta kuljettaa löytöeläintä löytöeläinsuojaan, vaan asia siirtyy poliisille tai valvontaeläinlääkärille. Tästä aiheutuu vähintään ajankäyttöä ja mahdollisesti muita toimenpiteitä ja siten kuluja.
- Löytöeläinten hoito takaisin 10 -> 15 vrk (26 §)
  - o Löytöeläinten hoitopäivien lisääminen takaisin 15 vrk:een on tarpeetonta, eikä hoitoajan pidennystä ole perusteltu. 15 vrk hoito on aiemmin ollut perusteltua heikompien ilmoitus- ja etsintämahdollisuuksien vuoksi. Asianmukainen eläintenpitäjä kyllä hakee eläimensä 10 päivässä. Nykyään sosiaalinen media vauhdittaa huomattavasti eläinten kotiutumista. Myös löytöeläinsuojan pitäjän velvoite lukea siru sekä selvittää ja etsiä mahdollisuuksien mukaan omistajaa, sekä tulossa oleva tunnistus- ja rekisteripakko helpottavat omistajien löytymistä. Mahdollisesti säästyvällä hoitokululla saataisiin kuljetuksiakin järjestettyä ja siten kokonaisuus paremmin hoidettua.
  - o Säännökseen lisätty, että omistajalta voidaan periä ”tarpeelliset ja kohtuulliset” kustannukset. Tarpeellisuuden ja kohtuullisuuden huomioiminen tässä yhteydessä on hyvä muutos.
- Eläintarhat, eläinnäyttelyt, kotieläinpihat, ilmoituksenvaraiset kohteet (luku 8, myös muut huomiot luonnokseen liittyen)
  - o Uudistukset kaikkiaan ovat hyvät.

- Olisi hyvä, jos 5.1 §:n kohdan 13 perusteluissa olisi hahmoteltu, millaiset luonnonvaraisten eläinten tai lajien lukumäärät olisivat vielä eläinnäyttelyn statuksella olevia pitopaikkoja.
- Kotieläinpihoja koskevassa säännöksessä (57 §) on viittaus vanhentuneeseen lainsäädäntöön. Sama koskee säännöksiä 58 § ja 59 §.
- Edelleen ammattimainen tai muuten laajamittainen eläintenpito, hevoseläimet (60.2 §) viitataan väärin tunnistusjärjestelmälainsäädäntöön, kun pitäisi viitata EU:n eläinterveyssäännöstöön 2019/429 (AHL).
- Ilmoituksenvaraisen toiminnan luonne ja eläinten lukumäärät (liite 2)
  - ammattimainen ja laajamittainen eläintenpito (liitteen 2 kohta 1)
    - ilmoituksenvaraisen rajana oleva vähintään neljä itse kasvatettua pentuetta (kohta 1 a) on paljon, eikä ole suhteessa muiden tahojen kasvattamien myytyjen eläinten lukumäärään (10; kohta 1 b). Tämä ei ole myöskään linjassa pentutehtailun hillitsemisen tavoitteen kanssa. Pienempi pentueiden lukumäärä, noin 2–3, olisi parempi.
    - Pikkulemmikkien myymisen, välittämisen ym. rajana oleva vähintään 10 häkkiä, terraariota tai akvaariota (kohta 1 d) on myös paljon. Nämä eläimet jäävät helposti muutenkin ulkopuolisilta ”piiloon” ja koska ne eivät valita tai ole välttämättä niin näkyvästi läsnä, niiden riski jäädä puutteelliselle hoidolle voi olla myös muita eläinlajeja suurempi. Esimerkiksi viisi terraariota voisi olla parempi maksimi.
  - laajamittainen eläinten pitäminen (liitteen 2 kohta 2)
    - Hyvä, että tämä on lisätty hyvinvointilakiin.
    - Rajaksi asetettu pikkulemmikkien pitäminen, vähintään 30 häkkiä, terraariota tai akvaariota (kohta 2 d) on paljon, joillain lajeilla se voi tarkoittaa jo hyvin suurta eläinyksilöiden lukumäärää. Esimerkiksi 10 olisi parempi maksimi.
- Eläinluettelo (63 §)
  - Hevosten ja muiden rekisteröitävien eläinten kohdalla rekisteriin tai sitä vastaavaan merkittävä tieto riittää. Toivottavaa olisi, että jatkossa riittäisi kirjattavaksi siirrot pelkästään pysyvien pitopaikkojen välillä.

- Perusteluissa viitataan vanhentuneeseen tunnistusjärjestelmälainsäädäntöön.
- Kalastuslain muutokset
  - Lopettamisvelvollisuuden kirjaaminen kalastuslakiin on tervetullut uudistus. Toki jo nykyisen eläinsuojelulain perusteella lopettamisvelvollisuus on Itä-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan selvä, mutta asiaa edistää ja selkiyttää kaikille osapuolille vaatimuksen kirjaaminen poikkeuksineen kalastuslakiin.
  - Vapaaksi laskettavan kalan lopetusvelvollisuus, ellei sillä ole edellytyksiä säilyä hengissä: Kirjauksen tulisi olla selkeämpi ja tiukempi. Esimerkiksi "vain selkeästi vahingoittumattomat tai vain hyvin lievästi vahingoittuneet kalat voidaan laskea elävänä takaisin veteen". Perusteluihin olisi syytä kirjata myös esimerkkejä näistä tilanteista, sekä myös tilanteista, jolloin vapaaksi laskeminen on vielä hyväksyttävää. Muutoin tavallisen kansalaisen ja kalastajan edellytykset arvioida asiaa ovat vaillinaiset.
  - Rapujen tainnutus sähköllä ennen keittämistä tulisi vaatia ainakin ammattikeittiöiltä ja muilta suurталouksilta.

3. Lisäksi lausutaan luonnoksesta eläinten hyvinvointilaiksi seuraavaa

- Määritelmät (5 §)
  - Pysyvä pitopaikka pitäisi määritellä lakitekstin määritelmässä (5 §), tulee olla linjassa EU-lainsäädännön kanssa, esim. eläinterveyssäännöstö määrittelee myös tätä.
- Luonnonvaraisten eläinten hoito (7, 29, 61 §)
  - Luonnonvaraisten eläinten hoitolat (61 §) tulisi ehdottomasti säätää luvanvaraisiksi. Lisäksi tarvitaan kriteerit, joilla hyväksyntä voidaan myöntää ja hoitolan toimintaa arvioida. Hoitolan pitäjille ja hoitajille tulee myös vaatia pätevyyskoulutus ja -koe, jotta voidaan varmistua asianmukaisesta käsittelystä ja hoidosta. Tarvittaessa hoitolan tulisi myös nimetä yhteistyöeläinlääkäri tarpeellisia toimenpiteitä sekä kunnon, ennusteen ja hoitosedellytysten arviointia varten. Tämä ehkäisisi, ettei luonnonvaraisia eläimiä jää ilman tarpeellista ja tarkoituksenmukaista hoitoa tai tarpeen vaatiessa lopettamatta. Lisäksi valtion on osallistuttava hoitoloiden kuluihin.

- Sairaana ja vahingoittuneen eläimen auttaminen (7 §): kunnan on huolehdittava eläinlääkärin vastaanotoille tuotujen sairaiden tai vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten lopetuksesta. Tulisi täsmentää, että velvollisuus koskee myös päivystysaika. Kunnaneläinlääkärille toivottavaa antaa mahdollisuus tehdä myös pieniä, tarkoituksenmukaisia hoitotoimenpiteitä ja laskuttaa näistä. Vaatimuksena tulee tällöin olla myös jatko- ja vapautusmahdollisuuksien sekä luonnossa selviämisen tai mahdollisen pysyvän sijoituspaikan miettiminen ja huomioiminen, kuten säännöksen perusteluissa on avattukin. Loislääke- ja mikrobilääkkeiden hallittu käyttö tulee huomioida.
  - Lisäksi lakitekstiin (7 §) tulisi palauttaa "Kunnan on huolehdittava järjestämilleen eläinlääkärin vastaanotoille tuotujen...", sillä nykyinen muotoilu jättää epäselväksi, mille kaikille yhteistoiminta-alueen vastaanotoille lopetustoimi pitää järjestää, ja koskeeko tämä myös ostopalveluklinikoita. Lisäksi tämä olisi tärkeää täsmentää lain perusteluihin.
  - Kustannusten korvaamista valtion toimesta olisi hyvä täsmentää, millaista hoitoa tai toimenpiteitä luonnonvaraisille eläimille järjestetään.
  - Sairaista ja vahingoittuneista luonnonvaraisista eläimistä säädetään sekä 7.3 §:ssä että 29 §:ssä. Selkeyden vuoksi näiden yhdistämistä kannattaisi harkita.
- Kielletty kohtelu (13 §): 1 momentissa puuttuu sana virkkeen perästä.
  - Kiellettyjen välineiden ja laitteiden keräily (19 §)
    - Luonnos ja perustelumuu-
stio jättävät epäselväksi mikä taho valvoo keräilyä, jos lupamenettelyä ei ole. Kuuluuko valvonta poliisille olemassa olevien välineiden osalta ja tullille maahantuotavien välineiden osalta?
  - Eläinten hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen (22 §)
    - Päivittäinen eläinten kunnan tarkastus ei koske vaikeasti tavoitettavilla laitumilla pidettäviä eläimiä – tarkastustiheyden olisi näilläkin laitumilla oltava sellainen, ettei eläinten hyvinvointi tosiasiallisesti vaarannu. Tarkastusvelvoite olisi hyvä olla myös yhdenmukainen tunnistusjärjestelmälainsäädännön asettamien ilmoitusaika-velvollisuuksien kanssa.

- Sairas ja vahingoittunut eläin (23 §)
  - o Säännös on hyvä näinkin. Tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi olisi perusteluihin tarpeellista lisätä tarkennusta siihen, mitä tulee huomioida, kun asiaa tarkastellaan lakiluonnoksen perusteluiden mukaisesti "ensisijaisesti eläimen näkökulmasta". ISAVI viittaa aiempaan lausuntoonsa, jossa esitettiin seuraavan tyyppistä täsmennystä: "arviointi nimenomaan eläimen fysiologisten ja lajityypillisten käytostarpeiden ja muiden eläimeen liittyvien ominaisuuksien (esim. luonnonvarainen eläin, villiintynyt kissa) kautta".

- Eläinten hoitajien pätevyys ja riittävyys (30 §)
  - o Säännös koskee myös esimerkiksi luonnonvaraisten eläinten ilmoituksenvaraisia hoitoloita (61 §), ja säännöstekstissä viitataan "ammattimaisesti ja muuten laajamittaisesti eläimiä pitävään". Vaikka ammattimainen tai laajamittainen eläintenpito on määritelty lakiluonnoksen 5 §:ssä, 60 §:n otsikointi johtaa erittäin helposti ajattelemaan virheellisesti, että pätevyysvaatimus koskisi vain 60 §:n mukaista toimintaa. ISAVIn mielestä termistöä olisi syytä selkeyttää. Voisiko ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon sijasta käyttää esimerkiksi termiä "luvan- ja ilmoituksenvarainen eläintenpito", ja tässä yhteydessä olisi myös helppo tarvittaessa viitata säännösten numeroihin.
  - o Kuten aiemmin tässä lausunnossa on mainittu, ehdottomasti tulisi säätää VN asetuksella luonnonvaraisten eläinten hoitoloiden (61 §) pitäjien ja hoitajien koulutuksesta ja pätevydestä tarkemmin, vastaavalla tavalla kuin eläinkuljettajien pätevyys, eli näiltä toimijoilta vaadittaisiin hyväksytysti suoritettu koulutus ja tentti. Hyvä, että tämä on mahdollistettu edes jatkossa. Hyvä koulutuksen järjestäjä voisi olla esim. Korkeasaari, jos mahdollista. Vaikka hoitolat jäisivät ilmoituksenvaraisiksi, edes tämä tulisi ehdottomasti vaatia, ja lakiluonnoksessa on asialle erittäin hyvät perustelut jo valmiina (29 §).

- Kilpailut ja näyttelyt (luku 7)
  - o Ilmoituksenvarainen kilpailutoiminta (46 §)
    - Perusteluista kohde-eläinkisojen osalta puuttuvat metsästys- ja kalastuskisat, joissa kohde-eläimet hyvinkin altistuvat kohtuuttomalle kärsimykselle ja kivulle. Käytännön työn tulkintaerimielisyyksien vuoksi nämäkin olisi syytä perusteluissa mainita.

- Kilpailueläinlääkärin ilmoitusvelvollisuus hyvinvoinnin poikkeamista viipymättä virkaeläinlääkärille on tärkeä kirjaus.
- Hyvinvointiin liittyvien tapahtumien 49 § kirjaamisasiakirjan säilytysaikana luonnoksessa oleva yksi vuosi on lyhyt, mikäli poikkeama aiheuttaisi jatkotoimia. Esimerkiksi 3 vuotta olisi parempi.
- Muiden kisojen ”omavalvonnan” tulee toimia ja kilpailun järjestäjän velvollisuutta puuttua asioihin ei voi liikaa korostaa.
- Teurastus (65 §)
  - Hyvä, että olisi aina tainnutettava ennen verenlaskua.
- Tulli (73 §)
  - Hyvä lisä, lisäksi tarvitaan riittävä ohjaus Ruokavirastosta toimia 39 §:n valvojana, kuten Ruokavirasto ohjeistaa eläintautilain osalta. Selkeät toimintaohjeet, kuinka toimitaan 39 §:n valvonnassa ja vaatii myös tulliasemien alueilta (kunnilta ja aluehallintovirastoilta) yhteistyötä, jotta koko maassa toimintalinjaukset ovat samat. Tullille tulee taata riittävät resurssit ja koulutus.
- Tarkastus- ja näytteenotto (78 §)
  - Toiminnanharjoittajan pyynnöstä tehdyt tarkastukset: Kunnalle on syytä kirjata oikeus laskuttaa toimijaa tällaisista tarkastuksista taksansa mukaisesti. Esimerkiksi kaupallisilla toimijoilla voi olla suuriakin konsultaatiopyyntöjä, jotka kuormittavat valvonnan resursseja (esim. tv-tuotantoa varten pyydetty viranomaisen toiminnan ja olosuhteiden asianmukaisuuden tarkastus ja konsultointi).
  - Eläintenpitokiellon valvontaa tulisi voida tehdä myös pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa, mikäli epäillä kieltoa rikotun, vaikka epäilykseen ei sillä hetkellä liittyisi epäilyä eläimen huonoista oloista, kohtelusta tai hoidosta. Eläintenpitokieltoa ei anneta vähäisin perustein, ja jo tämän pitäisi antaa riittävä epäily, että eläintä pidetään tai hoidetaan lainvastaisesti.
- Teurastamon kameravalvonta (79 §)
  - Kaksi kuukautta säilytysaikaa tallenteen syntymisestä tuntuu lyhyeltä, tässä ajassa eivät mahdolliset väärinkäytökset ole välttämättä ehtineet esitutkintaan, vaikka aihetta olisi. Parempi aika olisi esimerkiksi 4–6 kk. Voisi olla myös niin, että jos

valvontaviranomainen huomaa lainvastaista toimintaa, tällöin säilytysaika olisi pidempi, jotta asia ehtii esitutkintaan.

- Avustajan ja asiantuntijan käyttö (82 §)
  - o Erittäin tervetullut ja hyvä uudistus, ja varmistaa avustajan pääsyn tarkastukselle mukaan.

- Tarkastusmenettely ja kuuleminen (83 §)
  - o Eläintenhyvinvointiasiasta kuulemismenettelyssä on varmistettava että KHO:2015:88 mukaisesti suullinen kuuleminen määräyksiä annettaessa on jo lain tasolla jatkossakin pääsääntöisesti riittävä toimintatapa. Samaa koskee lakiluonnoksen 95.2 §, 96.1 §, 97.1 § ja 98.3 §:n mukaisia päätöksiä (vrt. KHO:2015:89).

- Ilmoittamisvelvollisuus (88 §)
  - o Ilmoitusvelvollisuuden säätäminen on tarpeellista ja säästää listassa mainittuja tahoja käymästä sitä pohdintaa ilmoittavatko havaitsemastaan epäkohdasta vai eivät. Listassa mainittujen lisäksi velvollisuuden tulisi koskea luomuvalvojia ja ELY-keskuksen tarkastajia.

- Ilmoitus poliisille (91 §)
  - o Viimeinen virke tulee selkeyden vuoksi poistaa, mikäli tarkoituksena on, että ilmoitus voidaan jättää tekemättä, jos rikkomus on vähäinen.

- Hallinnolliset pakkokeinot (12 luku)
  - o Viranomaisen toimet / kehotus (92 §) on hyvä lisä, ja keventää hallinnollista taakkaa lievissä puutteissa, eikä viivästyttä asioiden etenemistä. Kehotuksillekin annetaan määräaika, niiden noudattaminen valvotaan ja teoriassa jopa uhkasakko voidaan asettaa heti kehotuksen jälkeen annettavan määräyksen tehosteeksi, jos katsotaan, ettei muu riitä. Lisäksi yhdenmukaistaa toimenpidekirjoja muihin valvontasektoreihin nähden ja on hyvän hallinnon periaatteista suhteellisuusperiaatteen mukainen. Hyvä maininta on, että kehotuksen tulee myös viranomaisen harkinnan mukaan olla riittävä toimenpide ja ellei näin ole, on ryhdyttävä pakkokeinoihin.
  - o Määräys (93 §) ja kehotus (92 §) tulee voida antaa myös tulevaa asian kunnossapitoa varten, mikäli valvontaviranomainen kokee sen tarpeelliseksi (KHO:2017:91). Määräys ja kehotus tulee voida

antaa myös toisen viranomaisen tekemien havaintojen pohjalta, esimerkiksi teurastamoilmoituksen perusteella.

- Rekisteröitävät tiedot (107 §)
  - o Rekisteröinti on syytä yhdistää asiakirjojen laadintaan niin, että vältetään mahdollisimman pitkälle päällekkäiseltä työltä. Esimerkiksi ohjelman, jonne tiedot kirjataan, tulisi antaa samoilla kirjauksilla myös tarkastuskertomuksen tai sen luonnoksen, tai että tiedot saadaan muuten siirrettyä suoraan tarkastuskertomukselta.
  - o Rekisteröitävistä tiedoista on tulee olla oikeasti käytännön hyötyä.
- Perittävät maksut (114 §)
  - o Aluehallintovirastoille on taattava riittävät resurssit maksujen käsittelyyn, sillä maksujen perintä lisää aluehallintovirastojen työmäärää.
  - o Uudistus on tervetullut ja tehostaa valvonnan vaikuttavuutta.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, ks. viimeinen sivu

Peruspalvelut, oikeusturva ja -luvat - vastuualueen johtaja Ulla Ahonen

Läänineläinlääkäri Karoliina Hämäläinen

Läänineläinlääkäri Hanna Rintala

Tämä asiakirja ISAVI/8956/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/8956/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ahonen Ulla 14.01.2022 14:30

Esittelijä Hämäläinen Karoliina 14.01.2022 14:29

Esittelijä Rintala Hanna 14.01.2022 14:29